



KARLSKRONA LÄKAREFÖRENINGSS Protokoll fört vid Karlskrona Läkareförenings 1452:a sammankomst á Sjöofficersmässen, Karlskrona den 14:e mars 2024

Ordförande Martin Lindqvist och Sofia Hellerfelt förklarar mötet öppnat och hälsar medlemmarna välkomna. Föregående föreläsningsprotokoll läses upp och godkännes.

Ikväll gästas vi av Hanna Sandberg, överläkare och ansvarig för diabetesteamet på Barnkliniken i Blekinge. Hanna tar med oss på en resa genom blodsockerkontroller och insulinpumpar - allt från barnets perspektiv, till tonåringens motstånd som slutar hos en ansvarsfull vuxen med typ 1 diabetes.

Vi introduceras för huvudkaraktären Liv. Under sommarlovet när hon var 6 år gammal började hon bli ovanligt törstig och ofta kissnödig, men det var ju sommar och varmt så det var säkert normalt. Detta leder dock till att Liv inte längre vill umgås med sina vänner mot slutet av sommaren, för att symptomen blir så påtagliga. BVC kontaktas och blodsockret visar sig vara jättehögt och HbA1c ligger på 130. Liv har utvecklat diabetes.

På barnkliniken i Karlskrona är diabetes typ 1 allra vanligast. Det som händer är att antikroppar angriper β -celler i bukspottskörteln, vilket leder till insulinbrist. Processen är långsam och antikropparna är närvarande mycket tidigare än när symptomen utvecklas, då detta först sker när bara 10% finns kvar av β -cellerna och risken för ketoacidosis är hög.

Liv blir inlagd och börjar med insulinpennor, en sensor och Freestyle Libre 3. Hon får träffa allt från läkare och sjuksköterskor till dietist och lekterapeut. Allt nytt gör henne såklart nervös och hon tycker att diabetes känns skrämmande. Kommer hon hinna äta lunch i skolan? Kommer vännerna fortfarande tycka om henne?

Livet som barn och ungdom med diabetes tar hårt på Liv. Det blir konflikter i familjen då det ofta larmar på nätterna om att hennes blodsocker är för högt. Som tur finns kuratorer som kan stötta familjer genom en ny omfattande vardag. Som 9-åring har hon ändå uppnått ett stabilt HbA1c och mår bra. Det är dock jobbigt med stick i magen såklart. Då finns ju den praktiska lösningen med insulinpump! I Blekinge används Freestyle Libre 3 som mäter vävnadsglukos och kopplas till mobiltelefonen som i sin tur kopplas till en pump programmerad med en kolhydratskvot. Hanna går igenom funktionerna med publiken. En komplicerad manick, men hela 60% av barn med diabetes i Blekinge har faktiskt pump.

Det är dock väldigt viktigt att komma ihåg att pumpar kan strula - som all elektronik idag. Pumpen kan sluta fungera och då ge upphov till ketoacidosis. Detta händer ju Liv naturligtvis också. Men hon hade ju dock läst informationskortet man fick på barnkliniken och vet nu att man ska kolla ketoner i blodet genom ett stick i fingret om detta händer. Liv sätter då in en extrados insulin med pennan och det ordnar oftast upp det hela.

Under tonåren tycker Liv att hennes diabetes är otroligt omständigt. Varför måste just hon anpassa sig så mycket? Det är svårt att påverka stressen som influerar blodsockret, så som när hon springer till bussen eller innan hon ska ha redovisning i skolan. Det är svårt att gissa sig fram med doserna, men Liv kämpar på ändå. En tidig morgon krampade hon till och med när hon hade kommit hem från en fest för att hon hade så lågt blodsocker, då hon glömt äta när det hade slunkit ner några klunkar alkohol. Vi ska komma ihåg att ungdomar med diabetes som druckit alkohol aldrig ska vara ensamma av den anledningen och alltid ha druvsocker redo. På uppföljande läkarbesök avslöjar nedladdningarna från pumpen att Livs blodsocker svänger mycket. Det är ju svårt att hålla hemligheter för sin diabetesläkare! Hennes fluktuerande blodsocker leder till slut till inläggning på avdelning för omstart.

Liv blir vuxen och diabetesen håller sig i schack. Hon gifter sig så småningom och blir gravid. Under graviditetsvecka 8, enligt våra rutiner, hamnar hon på specialistmödravården på grund av sin diabetes. Hon får en ny pump som kan justera insulintillförseln automatiskt. Här berättar även Hanna kort om diabetes vid graviditet, där hon poängterar att glukos penetrerar placentabarriären. Högt blodsocker hos mamman leder till högt blodsocker hos fostret.

Vi återvänder för sista gången till Liv som nu fått sin son, Olle, med en vikt på hela 4100 g. Hans blodsocker var dock lågt vid kontrollen innan andra matningen. Efter en kort vistelse på neonatal med intravenös glukosinfusion återhämtar han sig väl. Nu mår hela familjen bra och kan äntligen få komma hem.

Till låten ”Välkommen hem” avslutas Livs diabetesresa och Hanna Sandberg tackas av med en varm applåd.

Vid protokollet
Sekreterare Hanna Peszko